

Een studie
over
ENGELN

Teun de Ruiter

Pinkster Gemeente Immanuël

Kraanvogelstraat 1 3815 TP Amersfoort
www.pg-immanuel.nl info@pg-immanuel.nl

EEN STUDIE OVER ENGELEN

"En tot wie der engelen heeft Hij ooit gezegd: Zet u aan mijn rechterhand, totdat ik uw vijanden gemaakt heb tot een voetbank voor uw voeten? Zijn zij niet allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen, die het heil zullen beërven?"
Hebreeën 1:13 en 14.

Inleiding

Het Bijbelvers boven deze studie leert dat engelen God dienen: Zij zijn dienende geesten, die ook worden uitgezonden ten dienste van hen, die het heil zullen beërven. Het Griekse woord 'angelos', boodschapper, meestal vertaald door engel, kan echter ook slaan op menselijke boodschappers. De zeven brieven aan de engelen van de gemeenten in het boek Openbaring zijn geschreven aan de leidinggevende predikers van deze gemeenten. De suggestie dat deze brieven aan de geestelijke machten boven de gemeenten geschreven waren moet als onbijbels worden afgewezen; er worden geen brieven aan geesten geschreven.

De Bijbel vertelt in een aantal verhalen dat geestelijke wezens zoals God en engelen als een mens in een menselijk lichaam kunnen verschijnen. Hoe zij dit kunnen doen is ons niet bekend. Er is geen wetenschappelijke theorie die het proces van materialisatie en dematerialisatie van een geest probeert te verklaren. Tot op de huidige dag verschijnt de Heer of een engel aan mensen, zowel 's nachts als overdag. Ook in een droom of een visioen zien mensen ze. Niet alleen dienstknechten van God, maar ook mensen die in het leven weinig bij geestelijke zaken stil stonden, hebben in een droom of visioen engelen tot zich zien naderen en ontvingen boodschappen van hen. In deze lezing gaan wij niet in op de leer over gevallen engelen en demonen. Hiervoor verwijs ik naar de studie Demonologie, waarin ik een o.a. een historisch overzicht geef van het geloof in boze geesten, zoals zich dit in de verschillende beschavingen en godsdiensten ontwikkelde.

Verschijningen van engelen

In alle religies treft men verhalen over verschijningen van geestelijke boodschappers. De verhalen van de Bijbel zijn daarom in fenomenologisch opzicht niet uniek. Mohammed beweerde boodschappen van de engel Gabriël te hebben ontvangen zoals Maria in de Bijbel. Op grond van de Bijbel en veel ervaringen met de daaruit voortvloeiende

gevolgen moeten wij als christenen concluderen dat boze geesten zich kunnen voordoen als engelen van licht, die op sluwe en geraffineerde wijze mensen op verkeerde wegen leiden en schadelijk beïnvloeden. (2 Korintiërs 11:14 en 2 Timoteüs 4:1).

De Bijbel heeft veel verhalen, waarin engelen voorkomen die boodschappen van God doorgaven. Het evangelie begint met een verschijning van een engel aan Zacharias, Maria en de herders in het veld terwijl zij de wacht hielden over hun kudde. De Kersttijd is daarom een uitstekende gelegenheid om stil te staan bij de bediening van en de ervaringen met engelen. Ervaringen met engelen zijn er tot op de dag van vandaag en ze verschijnen veel meer dan we gewoonlijk denken. Wij werpen achtereenvolgens een snelle blik in het Oude en het Nieuwe Testament.

In het Oude Testament

In Genesis 3:24 lezen we dat na de zondeval en het oordeel van God twee hoge engelen, cherubim, het paradijs met een flikkerend zwaard sloten voor de in zonde gevallen mens.

Engelen verschenen aan Abraham, zie Genesis 18:1,2. Opmerking: Wij hebben hier ongetwijfeld te maken met een 'theofanie' en twee engelen; zie ook het vervolg bij Lot in Sodom, Genesis 19:1, waar de twee engelen alleen verschenen.

Ter verduidelijking: De theologische aanduiding van een engelenverschijning als een theofanie wil aangeven dat men gelooft met een verschijning van God in een lichamelijke, menselijke gedaante te maken te hebben. Zo wordt de 'Engel des Verbonds' met een hoofdletter geschreven omdat men op grond van Schriftuurlijk bewijs aanneemt met een verschijning van Jezus Christus, Gods Zoon te maken te hebben. Deze overtuiging is o.a. gebaseerd op Maleachi 3:1, waar de Engel des Verbonds, geïdentificeerd wordt als 'de HERE (Jahweh), die gij zoekt.'

Engelen verschenen aan Jacob, in een droom; Genesis 28:12. In Genesis 32:22-32, worstelde hij met een engel, die een theofanie moet zijn geweest, zie ook Hosea 12:4,5.

Een engel verscheen aan Gideon, (Richteren 6:11).

Een engel verscheen aan de moeder en vader van Simson, (Richteren 6:11; 13:3). Opmerking: Aangezien hier geschreven is over 'de Engel van de Heer,' nemen wij aan dat er ook hier sprake is van een theofanie. Wij letten speciaal op Richteren 13:18, waar de engel zei dat zijn naam 'wonderbaar' was.

In Galaten 3:19 schreef Paulus dat de wet door middel van engelen aan Mozes was gegeven.

De uitgeputte en ontmoedigde Elia werd door een engel bediend, (1 Koningen 19:5). De trouwe Elisa werd beschermd toen de Syriërs hem gevangen wilden nemen, (2 Koningen 6:14-17).

Ezechiël kreeg in gezichten een enorme beschrijving en uitlegging van de nieuwe tempel en het nieuwe Jeruzalem van een wezen, dat hij soms als 'man' beschreef, (40:3; 47:2,3).

Zacharia, de post-exilische profeet, zag in merkwaardige gezichten een engel als boodschapper en uitlegger, (Zacharia 1:8; 1:19; 2:1; 4:1; 5:5).

Het Nieuwe Testament

Het Nieuwe Testament opent onmiddellijk met de bediening van engelen: Johannes, de vader van Johannes de Doper, kreeg een engel op bezoek toen hij in de tempel stond, hij schrok en kon de boodschap nauwelijks geloven. Zijn ongeloof irriteerde de engel en hij sprak uit dat Zacharias stom zou zijn tot de dag van de geboorte van zijn zoon.

Maria kreeg een engel op bezoek die haar meedeelde dat zij een zoon zou krijgen, bevrucht door de Heilige Geest.

Engelen deelden de herders in het veld mee dat de Messias te Bethlehem was geboren.

Engelen dienden Jezus in de woestijn na afloop van de verzoeking. Een engel versterkte Jezus in Getsemané.

Een engel rolde de zware steen weg en opende de grafspelonk. Engelen stonden bij het lege graf en deelden de ontzette discipelen mee dat Jezus was opgestaan.

Twée engelen stonden bij de discipelen toen zij Jezus natuurden, die zojuist van hen vertrokken was, opgevaren naar de hemel.

Petrus werd bevrijd uit de gevangenis. Uit een zwaar bewaakte cel geloodst, deuren gingen vanzelf open - geloof me er zaten geen elektrische deuropeners in met sensoren, die op beweging

reageerden, zoals we in onze warenhuizen hebben. De engel liep zelfs enkele straatjes met Petrus mee, die nog steeds dacht dat hij droomde.

Cornelius, een Romeinse hoofdman, kreeg een engel op bezoek, die hem vertelde dat hij uit Joppe een zekere Petrus moest halen, want die had hem iets zeer bijzonders en belangrijks te vertellen, (Hand. 10). Paulus op een schip in een storm op de Middellandse Zee, kreeg een engel op bezoek, die hem instructies gaf hoe iedereen aan boord behouden zou kunnen worden - en dat gebeurde ook. (Hand 27).

Leer over engelen

Augustinus, de grote kerkvader leerde over engelen, dat zij, wat hun natuur betreft, geesten zijn en naar hun functioneren boodschappers. Het Hebreeuwse woord voor geest is 'ruach' en het Griekse woord is 'pneuma.' Beide woorden hebben de betekenissen van lucht, adem, wind en dan ook die van 'geestelijk wezen uit een hogere sfeer komend'. In Hebreeën 1:7 wordt gezegd dat de engelen van God als winden en vuurvlammen zijn. Hier wordt geciteerd uit Psalm 104:4, "Hij maakt de winden tot zijn boden, laaiend vuur tot zijn dienaren." Alleen volgt de Hebreeënschrijver de Septuagint-vertaling, dat is de Griekse versie van het Oude Testament. Lees ook Daniël 10:5,6 en let op de beschrijving van de engel.

Wij zien dus dat wij ons nog steeds geen begrip kunnen vormen van de juiste bestaanswijze van engelen en hoe onstoffelijke wezens functioneren. Daarom gebruiken wij begrippen als lucht, wind en adem. Wij zien die niet, maar als er een verplaatsing van lucht-moleculen is kunnen wij dat waarnemen - voelen of horen.

Er zijn rangorden onder de engelen; er zijn hogere en lagere, die verschillende verantwoordelijkheden en functies hebben gekregen; Lees Kolossenzen 1:16; 1 Petrus 3:22.

Engelen zijn niet alwetend, zij verlangen een blik te werpen in het plan van de verlossing, (1 Petrus 1:12). In Matteüs 24:36 zei de Heer dat ook de engelen niet het tijdstip van de wederkomst weten.

Engelen hebben grotere macht en kracht dan mensen, maar zij zijn ook beperkt, zij zijn niet almachtig, (2 Petrus 2:11; 2 Tessalonicenzen 1:7). Let op de kracht van engelen in de volgende verwijzingen:

Matteüs 28:2; Handelingen 12:7, 10. De mens is voor korte tijd beneden de engelen gesteld, (Hebreeën 2:7). Ook Jezus nam deze lagere plaats voor een korte tijd in, (Hebreeën 2:9).

De woonplaats van alle goede, gehoorzame engelen is de hemel. Er is een grote hemelse legermacht, (Matteüs 18:10; Lucas 1:19; Lucas 2:13).

Engelen, die in onderwerping aan God dienen zullen nooit de aandacht op zichzelf vestigen of aanbidding accepteren, (Openbaring 22:8,9). Gelovigen zullen zich niet op engelen concentreren en die gaan vereren, (Kolossenzen 2:18).

Als engelen aan mensen verschijnen hebben zij dikwijls de gedaante van een man, (Daniël 10:5). Soms komen zij aangevlogen en hebben vleugels, (Daniël 9:21).

Cherubim en Serafim

In Genesis 3:24 plaatste de Heer cherubs, of met het Hebreeuwse meervoud cherubim, om het paradijs tegen de in zonde gevallen mens te beschermen en hen de toegang te ontzeggen.

In Exodus 36:35, 36 lezen we dat op het gordijn, het voorhangsel genaamd, dat het heilige der heiligen afsloot, 'kunstig geweven cherubs' waren geborduurd. In Exodus 37:7 lezen we over twee gouden cherubs op het verzoendeksel. Deze bewaakten en beschermden het geheimenis van de wil van God en de verzoening. We leren uit deze drie schriftgedeelten dat cherubs een beschermende functie hebben.

Op grond van Ezechiël 28:16 kan worden betoogd dat satan voor zijn val een beschuttende cherub was. Opmerking: Het gaat in dit hoofdstuk over de hoogmoedige vorst van de stad Tyrus. Maar men kan, op grond van de mystieke diepte van hetgeen er wordt gezegd, erin lezen dat er over een gevallen geestelijk wezen werd geprofeteerd. In Jesaja 6:1-7 lezen we over de serafim. Zij staan bij de troon van God, aanbidden en prijzen Hem. Ook hebben zij een rol te vervullen bij de reiniging van Gods volk, want met een gloeiende kool raakte er één de lippen van Jesaja aan.

Jezus zei over engelen, dat zij voortdurend het aangezicht van God zien. De engel, die aan Zacharias verscheen, zei dat hij voor Gods aangezicht stond, daarom geloof had verwacht, (Lukas 1:19).

Engelen, zonen van God

In Job 1:6 lezen wij over de zonen van God, die zich voor Hem stelden, zelfs de satan was onder hen. Engelen zijn zonen van God omdat zij door Hem zijn geschapen en omdat zij Hem gehoorzamen. In Job 38:7 lezen we dat 'al de zonen van God jubelden' toen God de aarde grondvestte.

De benaming 'zonen van God' in Genesis 6:1,2, verwijst niet noodzakelijkerwijs naar geestelijke wezens, maar kan veel beter uitgelegd worden als verwijzend naar of de godvruchtige mannen van de Setlijn of naar zonen van hoog geplaatste persoonlijkheden.

Aartsengelen

De Bijbel spreekt ook over aartsengelen. De Israëlieten geloofden dat er engelen waren, wiens taak speciaal over de aarde en over volkeren lag. In het N.T. lezen wij op twee plaatsen over de aartsengelen, in 1 Tessalonicenzen 4:16 en in Judas 9, waar Michaël wordt genoemd. De Joden kenden meer aartsengelen, zoals o.a. Rafaël, Uriël, Sarakiël en Raguël. In Daniël 10:13 wordt Michaël 'één van de voornaamste vorsten' genoemd.

Beschermengelen

In Matteüs 18:10 wees Jezus erop dat wij kinderen niet tot zonde moeten verleiden, want hun engelen zien in de hemel voortdurend het aangezicht van zijn Vader. In de Rooms Katholieke leer komen wij het geloof tegen dat elk mens een hem begeleidend engel heeft, die het gehele leven hem volgt en leidt. Lees Handelingen 12:15, waar de bevrijde Petrus aan de deur stond te kloppen en men het niet geloofde; 'het is zijn engel,' zei men.

In Psalm 91:11, 12 staat het geloof in engelenbescherming van een zeer gelovig, oud testamentisch dichter opgeschreven: "Want Hij zal aangaande u zijn engelen gebieden, dat zij u behoeden op al uw wegen; op de handen zullen zij u dragen, opdat gij uw voet niet aan een steen stoot."

Engelen zondigden

In 2 Petrus 2:4 lezen we over engelen, die gezondigd hadden en die door God in de afgrond geworpen werden. Het woord dat door 'afgrond' is vertaald, is het Griekse 'tartarus' en dit woord komt in de Bijbel slechts in dit vers voor. Ook in Judas 6 lezen we over deze gevallen engelen, die 'hun eigen woning' verlieten. Ongetwijfeld wordt

er verwezen naar de oerval in de wereld van de geesten, die aan de zondeval van de mens vooraf is gegaan. Tartarus wordt geïdentificeerd met de 'bodemloze put,' of 'put van de afgrond,' waarnaar in het boek Openbaring wordt verwezen, (Openbaring 9:1,2,11; 20:1,3). In Lucas 8:31 smeekten de boze geesten Jezus hen niet naar de afgrond te zenden.

Boeken over engelen

Dr. Moolenburgh, die huisarts was in Haarlem, gehoorzaamde in 1982 zijn hart en vroeg elke patiënt die op consult kwam of hij wel eens een engel had gezien of door een engel was geholpen. Acht en zestig mensen uit zijn praktijk beantwoordden de vraag over engelen bevestigend met "Ja, ik heb een ervaring met engelen gehad." Hij liet ze hun verhaal opschrijven en nam ze op in zijn eerste boek *'Engelen, beschermers en als helpers van de mensheid'*, dat tijdens Kerst 1983 werd uitgegeven. Er kwam een stroom van reacties van hem onbekende mensen die niet van zijn praktijk waren en een aantal daarvan nam hij op in zijn tweede boek, dat werd uitgegeven in 1991, *'Een engel op je pad.'* Beide boeken zijn uitgegeven door uitgeverij Ankh-Hermes te Deventer.

In het boek "Waar zijn de engelen nu? van Dr. H. Kakes, Gereformeerd predikant, wordt een volledig Bijbelse overzicht van en leer over engelen gegeven. Het boek werd uitgegeven door J.H. Kok, Kampen.

Billy Graham schreef het boek: "Engelen, Gods geheime agenten," uitgegeven in het Nederlands door La Rivière.

U kunt over de inhoud van deze brochure corresponderen met:
Dhr. T.J. de Ruiter
Barbeel 5
3831 ZD Leusden
tdruiter@telfort.nl